

KOLDING
KOMMUNE

MILJØGODKENDELSE

AF RIGLANDSEGVEJ 8, 6580 VAMDRUP

Udvidelse af svineproduktionen

- fra 155,25 DE til 195,12 DE.

§ 11 stk. 2

I LBK NR. 1486 AF 4.
DECEMBER 2009 OM
MILJØGODKENDELSE
M.V. AF HUSDYRBRUG

Dato for gyldighed
29. september 2010
Kolding Kommune
Landbrugsafdelingen
Nytorv 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
byogudvikling@kolding.dk
www.kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad	3
1 Ikke teknisk resumé, inddragelse og underretning af offentligheden samt klagevejledning.....	4
1.1 Grundlag for afgørelsen.....	4
1.2 Ikke teknisk resumé.....	4
1.3 Inddragelse af offentlighed	8
1.4 Underretning om godkendelsen	10
1.5 Klagevejledning.....	11
2 Godkendelse og generelle juridiske forhold	12
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	12
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer og ejerforhold.....	13
2.3 Gyldighed.....	13
2.4 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	14
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	15
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	15
3.2 Placering i landskabet	15
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	17
4.1 Husdyrhold og staldindretning	17
4.2 Ventilation.....	18
4.3 Fodring, foderopbevaring og støv	19
4.4 Energi- og vandforbrug.....	21
4.5 Spildevand herunder regnvand.....	23
4.6 Affald og døde dyr.....	23
4.7 Råvarer og hjælpestoffer.....	24
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	25
5 Gødningsproduktion og -håndtering	27

5.1	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	27
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	29
6.1	Ammoniak.....	29
6.2	Lugt	29
6.3	Fluer og skadedyr.....	30
6.4	Transport.....	31
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	32
6.6	Lys.....	33
7	Påvirkning fra arealerne.....	35
7.1	Udbringningsarealerne.....	35
7.2	Kvælstof til overfladevand og grundvand, fosforoverskud samt påvirkning af vandløb og søer 36	
7.3	Påvirkning af beskyttet natur og arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter) .	38
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	41
9	Alternative projekter.....	44
9.1	Alternative projekter	44
10	Egenkontrol og dokumentation.....	45
11	Konklusion.....	47
12	Bilag	48

DATABLAD

TITEL: § 11 STK. 2 I LBK. NR. 1486 AF 4. DECEMBER 2009 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG

DATO FOR GODKENDELSE: 29. SEPTEMBER 2010

BEDRIFTENS NAVN: KISØ A/S, RIGLANDSEGVEJ 8, 6580 VAMDRUP

CVR-NR: 10108993

CHR-NUMMER: 23136

EJENDOMSNUMMER: 6210255314

MATR. NR. 16A M.FL. ØDIS BY, ØDIS

ADRESSE: RIGLANDSEGVEJ 8, 6580 VAMDRUP

BEDRIFTS EJER OG ANSØGER: KISØ A/S. KONTAKTPERSON NIELS H. SØRENSEN, EGESKOVVEJ 6, 6580 VAMDRUP

KONSULENT: KHL, NIELS BOHRSVEJ 2, 6000 KOLDING VED MILJØRÅDGIVER POUL FRIIS

TILSYNSMYNDIGHED: KOLDING KOMMUNE

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ, INDDRAGELSE OG UNDERRETNING AF OFFENTLIGHEDEN SAMT KLAGEVEJLEDNING

1.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Kolding Kommune har behandlet en ansøgning om miljøgodkendelse med bilag, indsendt som ansøgningskema nr. 8396. Endelig version af ansøgningen, der danner grundlag for denne miljøgodkendelse, er genereret som version 6 den 21. september 2010 fra www.husdyrgodkendelse.dk.

Seneste ordinære tilsyn på bedriften blev foretaget af Kolding Kommune den 28. oktober 2008.

Der var opstartsmøde for miljøgodkendelsen den 30. juni 2009. Kommunen har efterfølgende den 9. september 2009 foretaget en besigtigelse på udvalgte arealer, der indgår i/ligger i forbindelse med projektet.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Det ikke tekniske resume er udarbejdet på baggrund af elektronisk ansøgningskema med bilag udarbejdet af ansøger KISØ A/S v. Niels Højgård Sørensen samt konsulenter ved Kolding Herreds Landbrugsforening. Beregninger af kvælstofudvaskning til overflade- og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission og lugtgeneafstand er foretaget i det elektroniske ansøgningskema fra www.husdyrgodkendelse.dk på baggrund af de indtastede forudsætninger for projektet.

Ansøgningsmaterialet beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkningen mellem den ansøgte produktion og den nuværende produktion.

Produktionsudvidelsen

På ejendommen Riglandseg på adressen Riglandsegvej 8, 6580 Vamdrup er der en nuværende produktionsstilladelse til 6045 slagtesvin 30-102 kg (155,25 DE). Der er ansøgt om at producere 6045 slagtesvin 32-116 kg (195,1 DE). Udvidelsen er ansøgt, da det tilladte vægtinterval ikke er tidssvarende i forhold til de nuværende normer for slagtesvin.

Da udvidelsen er over 75 DE, men under 250 DE og under 2000 stipladser til slagtesvin er ansøgningen behandlet i henhold til § 11 i lbk. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udvidelsen medfører ikke nybyggeri af nogen art. Udvidelsen kan ske i de eksisterende bygninger, og ekstra husdyrgødningsmængde kan opbevares i eksisterende opbevaringslagre. Da udvidelsen sker i eksisterende byggeri, overholder ejendommen de generelle afstandskrav (§ 8 i lbk. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug).

Der vil ske en øgning af transporter til og fra ejendommen fra ca. 860 til 930, og dette omfatter alt lige fra dagrenovation, transport med dyr og foder. Kørsel i forbindelse med markdriften vil være efter behov.

Harmoniareal og arealkrav

Bedriften består af et driftsfællesskab mellem to ejendomme; Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6. Der søges om udvidelse af husdyrproduktionen på begge ejendomme (i to særskilte ansøgninger) til samlet 480,6 DE, hvilket kræver et harmoniareal på minimum 343,3 ha (ved 1,4 DE/ha). På bedriften ejes der i alt 104,87 hektar. På nær et af arealerne er arealerne bortforpagtet til en deltager i et driftsfællesskab, som modtager husdyrgødningen fra de 2 ovennævnte produktioner. Al husdyrgødningen afsættes således til gylleaftalearealer. Det engareal der er angivet hørende til ejendommen, er ikke udspretningsareal for husdyrgødning. Til arealet er der tilknyttet en MVJ-ordning.

Der er angivet 463,91 ha jord til udbringning af husdyrgødning i ansøgningerne (Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6 til sammen). En del af udbringningsarealet dyrkes økologisk og kan derfor ikke modtage fuld dyretryk med konventionel husdyrgødning. Dermed er både ejer- og harmonikrav opfyldt. Forskellen mellem det matrikulerede areal og udbringningsarealet består af vejareal, gårdareal og skov.

Bedste tilgængelige teknik (BAT) samt energi- og vandbesparende foranstaltninger

Foderet blandes hjemme på ejendommen, så der vides nøjagtigt hvad der indgår i foderblandingen. Der fasefodres, så der anvendes flere blandinger for bedre at ramme grisenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. Der indkøbes mineralblandinger, der supplerer foderindhold op til normerne, der er indenfor grænserne nævnt i BREF-dokumentet. I ansøgt drift vil der blive anvendt fytase, for at øge udnyttelsen i den del af foderet, der udgøres af korn.

Stalden har en grundplan på 1086 m² og er bygget i 1974. I 1992 blev hele stalden ombygget fra kvægstald til slagtesvinestald. Seneste renovering er foretaget i 1997 (tilbygning på ca. 250 m²).

Det nuværende staldsystem er et fuldspaltegulv, og referencestaldsystemet er "delvist spaltegulv". Der vil ikke ske væsentlig ændret anvendelse af stalden i forbindelse med dette projekt, hvorfor ansøger forventer næste godkendelsespligtige renovering i ca. år 2025. Dog vil der senest i 2015 skulle isættes drænede spalter i forbindelse med nye lovkrav.

Gyllekøling er fravalgt, da udvidelsen sker i eksisterende stalde, og etablering af gyllekøling vil medføre, at alt inventar og gulv skal brydes op. Syretilsætning til gyllen er fravalgt, da der er usikkerhed om, hvorvidt betonen i gyllekanalerne er af en styrke, der kan tåle syrepåvirkningen. Omlægning af staldsystemet til delvis spaltegulv vil medføre en total ombygning af stalden (som gyllekøling). Ombygning af hele stalden (referencestald og gyllekøling) eller etablering af syretilsætning vurderes ikke at være proportional forenelig med produktionens størrelse og udvidelse.

Forventede reststoffer og emission fra anlægget

Lugt

Produktionsændringen vil dels medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser og dels et større antal transporter til og fra ejendommen. Der er ca. 190 m til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt (Riglandsegvej 11), og ca. 1365 meter til nærmeste samlede bebyggelse (Ødis), der samtidig er nærmeste (kommende) byzone. Den ukorrigerede geneafstand til hhv. enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er 172 m, 382 m og 516 meter. Ifølge lugtberegningerne er geneafstandene således overholdt, hvorfor udvidelsen forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Ammoniakemission

Der er beregnet en årlig ammoniakemission fra anlægget på ca. 3640 kg N/år, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 230 kg N/år i forbindelse med udvidelsen. Projektet overholder det generelle krav om 20 %

reduktion af ammoniaktabet i forhold til referencenormen for stalde og opbevaringslagre ("overopfylder" med ca. 268 kg N/år). For at reducere ammoniakemissionen og kvælstofindholdet i husdyrgødningen, bliver der fodret med et lavere indhold af råprotein i foderblandingen til slagtesvin (154 g råprotein pr. FE og 2,87 FE pr. kg tilvækst) i forhold til normen.

Der er mere end 1000 meter til nærmeste særligt sårbare naturområde (§7-område), hvorfor der ikke er lavet beregninger til dette område over nedfald af ammoniak afdampet fra produktionen. Der er ikke fundet andre særligt kvælstoffølsomme naturtyper inden for 1000 m af ejendommen.

Kvælstofudvaskning, nitratkoncentration og fosforoverskud

Den producerede gødningsmængde fra den aktuelle produktion er beregnet til 18601 kg N (kvælstof) pr. år. Der produceres tilsammen husdyrgødning indeholdende 47961 kg N (kvælstof) pr. år på ejendommene i driftsfællesskabet (Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6). Al husdyrgødning vil blive udbragt på aftalearealer. Beregninger af nitrat til overfladevand viser en reduktionsprocent på 100 %, hvilket betyder, at husdyrgødning som udgangspunkt må udbringes efter husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler (1,4 DE/ha).

Der er ikke arealer beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsområder eller områder med indsatsplaner i forhold til grundvand, hvorfor der ikke er stillet yderligere krav til arealernes nitratudvaskning fra rodzonen.

Den producerede gødningsmængde indeholder 3656 kg fosfor (P)/år. Der produceres tilsammen husdyrgødning indeholdende 10008 kg P pr. år på ejendommene i driftsfællesskabet (Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6), der også bliver udbragt på aftalearealerne. Alle aftalearealer er beliggende udenfor opland til vandområde, der er overbelastet med fosfor i henhold til Miljøstyrelsens generelle udpegninger. Det generelle krav om fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på alle arealer, der anvendes til udbringning af husdyrgødning. Der tilsættes endvidere fytase til foderet for at opnå en større udnyttelse af fosforet i foderet.

Overfladevand

Vadehavet

Alle udbringningsarealer afstrømmer til Vadehavet, der er internationalt naturbeskyttelsesområde. Ca. 328 ha af udbringningsarealerne afvander til Vadehavet via Kongeåen og tilløbene Drenderup Bæk og Vamdrup Å. Ca. 135 ha af udbringningsarealerne afvander til Vadehavet gennem Ribe Å-systemet.

Vadehavet samt dele af Kongeåen og dele af Ribe Å er Natura 2000 områder. Projektets udbringningsarealer har ikke kraftig hældning ned mod vandløb og søer. Kommunen har på denne baggrund vurderet, at der ikke er en væsentlig risiko for erosion eller overfladeafstrømning af næringsstoffer.

Der er i projektet gjort fodertiltag for at reducere fosfor- og kvælstofindholdet i gyllen. Kolding Kommune vurderer, at udbringningsarealerne er robuste, og at det forventede næringsstofoverskud ikke vil påvirke udpegningsgrundlagene i de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Ødis Sø

Ødis Sø har et areal på ca. 25 ha og er etableret i forbindelse med et naturgenopretningsprojekt (VMP-II) i 2002-2003 til gavn for natur og friluftsliv og for at optage og omsætte kvælstof. Søen er etableret på et tidligere afdrænet moseområde/lavbundsareal og er i dag et værdifuldt naturområde. Der er ved søen registreret de sjældne arter atlingand og sorthalset lappedykker. Herudover er søen en betydelig rasteplass for gæs.

Søen har ifølge basisanalysen en generel målsætning og er påvirket af næringsalte. Disse næringsalte stammer primært fra det areal, hvor søen er etableret, fra overfladevand fra Ødis by, drænvand og overfladeafstrømning fra de omkringliggende marker i oplandet til søen på i alt ca. 187 ha. Der foreligger ikke data for størrelsen af næringsstofbidragene fra de enkelte kilder. I den Vandplan som Miljøministeriet har sendt i udkast i januar 2010, er der ikke opgjort, hvor stor en indsats og hvilke virkemidler der er behov for i søens opland. Miljøministeriet har begrundet dette med manglende viden om søens tilstand. Det er således ikke forudsat, at klorofylindholdet og den økologiske kvalitetsratio skal reduceres inden år 2015.

Ca. 64 ha af udbringningsarealet ligger i oplandet til Ødis Sø, svarende til ca. 34 % af søens samlede opland. Kolding Kommune har foretaget en arealgennemgang på udbringningsarealerne i søoplandet, for at vurdere om der er en væsentlig risiko for jorderosion eller overfladeafstrømning af næringsstoffer fra markerne til søen via vandløb/grøfter, der leder til denne. Kommunen har på baggrund af jordbundsforholdene, topografien og tilstedeværelsen af brede bræmmer mellem markerne og de dyrkede arealer vurderet, at risikoen for jorderosion og afstrømning af næringsstoffer til søen vil være lille, og at projektet ikke kan forventes at være til skade for søens tilstand.

Søgård Sø

Søgård Sø har et areal på ca. 27 ha. Søen har en generel målsætning (B-målsat), der dog ikke er opfyldt grundet en væsentlig næringsstofbelastning. Søen har et stort fosfordepot på søbunden og tilføres derudover næringsstoffer fra primært de dyrkede marker i det ca. 2267 ha store søopland.

Ca. 170 ha af de udbringningsarealer, der indgår i projektet, ligger i søens opland, svarende til ca. 6 % af det samlede søopland. I den Vandplan, som Miljøministeriet har sendt i udkast i januar 2010, er der forudsat, at fosfortilførslen til søen mindskes ved bedre spildevandsrensning fra den spredte bebyggelse i oplandet. Der er dog ikke forudsat, hvor stor en indsats og hvilke virkemidler der er behov for i søens opland. Miljøministeriet har begrundet dette med manglende viden om søens tilstand. Der er i vandplanen forventet, at klorofylindholdet og den økologiske kvalitetsratio på denne baggrund forbedres ca. 20 % inden år 2015.

Kolding Kommune har foretaget en arealgennemgang på udbringningsarealerne i søoplandet, for at vurdere om der er en væsentlig risiko for jorderosion eller overfladeafstrømning af næringsstoffer fra markerne til søen og vandløb/grøfter, der leder til denne. Kommunen har på baggrund af jordbundsforholdene og topografien vurderet, at risikoen for jorderosion og afstrømning af næringsstoffer til søen vil være lille, og at projektet ikke kan forventes at være til skade for søens tilstand.

Der er i projektet gjort fodertiltag for at reducere fosfor- og kvælstofindholdet i gyllen. Kolding Kommune vurderer at udbringningsarealerne i oplandet til Ødis Sø og Søgård Sø er robuste, og at det forventede næringsstoffoverskud ikke vil påvirke søernes tilstand i en negativ retning.

Kolding Kommune har sammenfattende vurderet, at der er tale om robuste udbringningsarealer, der kan tåle fuldt husdyrtryk og ikke afkræver behov for skærpede krav til næringsstoffoverskuddet. Der er derfor ikke stillet krav om indsendelse af § 16 ansøgninger (arealgodkendelser) for de gylleaftalearealer, der modtager husdyrgødning fra projektet.

Påvirkning af beskyttet natur, internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000-områder) og strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter)

De nærmeste områder, der er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, er søer beliggende ca. 185 meter NØ for ejendommen og nærmeste "tørre" beskyttede naturområde er en mose ca. 1560 meter øst for

ejendommen. Det er ved besigtigelse af den beskyttede "tørre" og "våde" natur indenfor ca. 1000 m af ejendommen vurderet, at der ikke er tale om særligt næringsstoffølsomme naturområder.

Ved kommunens besigtigelse af de beskyttede naturområder på og op til udbringningsarealerne blev der ikke fundet særligt næringsstoffølsomme naturarealer, sjældne/fredede arter eller strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter). Kolding Kommune har ikke registreret tilstedeværelsen af strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter) i driftsbygningernes umiddelbare nærhed eller på udbringningsarealerne .

Der er ca. 4,2 km mod ØNØ til nærmeste terrestriske Natura2000-område (Svanemosen) og ca. 5 km mod øst til nærmeste særligt sårbare naturområde, jf. husdyrbrugslovens § 7, der er et hedeområde/lobeliasø i Svanemosen.

Det er på baggrund af ammoniakfordampningens størrelse, anlæggets beliggenhed og afstanden til de beskyttede naturarealer sammenfattende vurderet, at projektet ikke vil være til skade for beskyttede naturområder, sjældne/fredede arter eller strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter).

Ingen af udbringningsarealerne er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur, men en del af arealerne grænser op til beskyttede ferske enge, moser og vandhuller. Driften af de tilstødende § 3-arealer ændres ikke i forbindelse med projektet. Der ligger ingen udbringningsarealer med hældning større end 6 grader ned til vandløb eller søer. Der er generelle regler om 2 meter dyrknings- og sprøjtefrie bræmmer omkring vandløb, og kommunen har vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår om bredere bræmmer for at reducere overfladeafstrømningen af næringsstoffer og jorderosion fra projektets arealer. Kolding Kommune vurderer sammenfattende, at projektet ikke vil påvirke vandmiljøet eller beskyttede naturtyper, plante- og dyrearter væsentligt.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere finder kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.3 INDDRAGELSE AF OFFENTLIGHED

Høring af udkast til miljøgodkendelse

Udkastet til miljøgodkendelse har været udsendt i 3 ugers offentlig høring i perioden onsdag den 12. maj 2010 til onsdag 2. juni 2010.

Bemærkninger og indsigelser i forbindelse med høring af udkastet til miljøgodkendelse

Der indkom 3 høringssvar i forbindelse med høringen af udkastet til miljøgodkendelse. Høringssvarene var fra hhv. Laue Nissen, Riglandsegvej 10, 6580 Vamdrup, Det Økologisk Råd og miljøkonsulent ved KHL, Poul Friis på vegne af ansøger.

Høringssvarene gengives herunder i resume. De findes i deres helhed i Bilag 11.

Indsigelse fra Laue Nissen, Riglandsegvej 10, 6580 Vamdrup:

Jeg er bange for, at der kommer for store lugtgener fra projektet.

Indsigelse fra Det Økologiske Råd (gengivet i resume)

Ammoniaktabet bør nedsættes til 0,29 kg N/slagtesvin svarende til 10,44 kg N/DE i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-liste for bedrifter med 75-210 DE slagtesvin.

Råproteinindholdet i udkastet til miljøgodkendelse på 157,2 g/FEsv ligger over normtal 2009 på 154,5 g/FEsv. Det Økologiske Råd finder, at der skal stilles vilkår om et råproteinindhold, der er væsentligt lavere end 154,5, da det fremgår af BAT-redegørelser, at der ikke er væsentlige omkostninger ved at reducere råproteinindholdet yderligere og derved ammoniaktabet.

Indsigelse og bemærkninger fra miljøkonsulent Poul Friis, KHL på vegne af ansøger (gengivet i resume)

På skemaet i afsnit 4.1 er der anført et forkert antal slagtesvin (4335), det korrekte antal er 6045.

På baggrund af indsigelsen fra Det Økologiske Råd, er der redegjort nærmere for fodring. Fodringskonsulenten har vurderet, at der er potentiale for yderligere optimeringer i fodringen, for at kunne nedbringe niveauet af råprotein i foderet, og det er vurderet, at det er muligt at sætte niveauet til 154 g. råprotein/FE og 2,87 FE pr. kg tilvækst hos slagtesvinene. Ved yderligere nedgang i niveauet af råprotein har fodringskonsulenten vurderet den økonomiske konsekvens heraf. Det fremgår, at en yderligere nedgang ud over de 154 g råprotein i foderet vil være forbundet med en omkostning på ca. 20 kr/slagtesvin.

Kolding Kommunes inddragelse af høringssvar og indsigelser i den endelige miljøgodkendelse

Kommunens respons på indsigelsen fra Laue Nissen, Riglandsegvej 10, 6580 Vamdrup.

Projektet overholder genekriterierne i den lugtgeneberegning, der er foretaget i det elektroniske ansøgningsskema. Kommunen har på denne baggrund vurderet, det må antages, at projektet ikke giver anledning til væsentlige lugtgener. Vilkår 6.2.1-6.2.3 i miljøgodkendelsen er indarbejdet for at begrænse lugtgenerne mest muligt. Vilkår 6.2.1 giver kommunen mulighed for at forlange nærmere målinger/undersøgelser, såfremt det vurderes, at ejendommen giver anledning til væsentlige lugtgener. Indsigelsen har således ikke givet anledning til ændringer af miljøgodkendelsen.

Kommunens respons på indsigelsen fra Det Økologiske Råd.

Kommunen vurderer, at 154 g. råprotein/FE og 2,87 FE pr. kg tilvækst, hvilket medfører et ammoniaktab på 0,60 kg N/slagtesvin svarende til 18,65 kg N/DE er et tilstrækkeligt BAT-niveau i det konkrete projekt. Miljøgodkendelsen er på denne baggrund blevet konsekvensrettet, og der er således ændret i Vilkår 4.3.1. Kommune har vurderet, at det ikke vil være proportionalt at stille vilkår om yderligere fodertilpasninger for projektet.

Ansøgers begrundelser for fravalg af yderligere fodertilpasninger og fravalg af ændret staldsystem og kommunens vurderinger deraf, er skrevet ind i afsnit 4.3 om fodring.

Kommunens respons på indsigelsen fra miljøkonsulent Poul Friis, KHL på vegne af ansøger.

Fejlen i skemaet i afsnit 4.1 er tilrettet.

1.4 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen fremsendes til naboer indenfor 540 m af centrum for driftsbygningerne. Det vurderes, at alle parter beliggende indenfor den beregnede "konsekvenszone" svarende til den beregnede "ukorrigerede geneafstand til byzone" på 516 m fra driftsbygningerne derved er underrettet.

Tom Bjerning Juhl, Riglandsegvej 6, 6580 Vamdrup

Holger Sørensen, Riglandsegvej 7, 6580 Vamdrup

Erling Engelbrecht Christoffersen, Riglandsegvej 4, 6580 Vamdrup

Egon Møller, Riglandsegvej 5, 6580 Vamdrup

Gert Nordam Mortensen, Riglandsegvej 12, 6580 Vamdrup

Laue Lund Ritz Nissen, Riglandsegvej 10, 6580 Vamdrup

Poul Erik Fyhn, Egeskovvej 1, 6580 Vamdrup

Mikkel Weihrauch Petersen, Egeskovvej 8, 6580 Vamdrup

Niels Højgaard Sørensen, Egeskovvej 6, 6580 Vamdrup

Alf Skovsende, Riglandsegvej 11, 6580 Vamdrup

Kisø A/S, Egeskovvej 6, 6580 Vamdrup

KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding; att. Miljøkonsulent Poul Friis (pkf@khl.dk)

Modtagere af gylle

Christian N. Dahl, Fløjbjergvej 12, 6580 Vamdrup

Karl Pedersen Schmidt, Gåskærvej 8, 6580 Vamdrup

Kurt Johansen, Fløjbjergvej 27, 6580 Vamdrup

Hans-Iver Søndergård Schmidt, Vamdrupvej 17, 6580 Vamdrup

Niels Højgaard Sørensen, Egeskovvej 6, 6580 Vamdrup

Miljøgodkendelsen er endvidere fremsendt til følgende foreninger og myndigheder:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Kolding. E-post: kolding@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sydøstjylland. E-post: kolding@dof.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe. E-post: post@rib.mim.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: syd@sst.dk

Skov- og Naturstyrelsen, Trekantområdet, Førstballevej 2, 7183 Randbøl. E-post: trekantsomraadet@sns.dk

1.5 KLAGEVEJLEDNING

Klagevejledning og søgsmål

Miljøgodkendelsen annonceres i Budstikken Kolding onsdag den 29. september 2010 og kan påklages i henhold til nedenstående klagevejledning.

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Miljøklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Stiles til Miljøklagenævnet, men sendes skriftligt til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding eller til: byogudvikling@kolding.dk

Hvad er klagefristen? Onsdag den 27. oktober 2010 inden kl. 14:00.

Hvad er lovgrundlaget? Lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? Gratis.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra i dag.

2 GODKENDELSE OG GENERELLE JURIDISKE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Kolding Kommune giver hermed godkendelse i henhold til § 11 stk. 2 i lbk. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrproduktionen på de 2 ejendomme Riglandsegvej 8, 6580 Vamdrup og Egeskovvej 6, 6580 Vamdrup drives i et driftsfællesskab. Der er sideløbende ansøgt om udvidelse på begge ejendomme (i to særskilte ansøgninger). Al husdyrgødningen fra de to ejendommen afsættes udenfor driftsfællesskabet til aftalearealer. Den jord, der tilhører de 2 ejendomme, drives i et selvstændigt driftsfællesskab med eget CVR-nummer. De 2 ejendomme har hvert deres CHR-nummer, har begge selvstændige gødningsopbevaringsanlæg, til den husdyrgødningsmængde der produceres på hvert af anlæggene, og selvstændige opbevaringsanlæg til foder.

Kolding Kommune vurderer, at de 2 ejendomme udgør hvert deres selvstændige produktionsanlæg, og at de kan adskilles i en sådan grad, både teknisk og miljømæssigt, at der ikke er tale om "samdrift" i henhold til § 13 i lbk. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen finder på denne baggrund, at de godkendelsesmæssige ændringer på de 2 ejendomme skal behandles i hver sin miljøgodkendelse.

Husdyrproduktionen på ejendommen Riglandsegvej 8, 6580 Vamdrup kan udvides fra 6045 slagtesvin 30-102 kg (155,25 DE) til 6045 slagtesvin 32-116 kg (195,1 DE). Udvidelsen medfører ikke nybyggeri af nogen art.

Miljøgodkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkår.

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund, at projektet som beskrevet i ansøgningsmaterialet under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer, de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

Gyldighed

Denne godkendelse omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Riglandsegvej 8, 6580 Vamdrup. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 23136, og ejendommen er desuden knyttet til CVR nr. 10108993.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER OG EJERFORHOLD

VILKÅR

- ❖ 2.2.1 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- ❖ 2.2.2 Ændringer/udvidelser af virksomhedens indretning og/eller drift, der kan have betydning for det ydre miljø, skal meddeles til Kolding Kommune inden gennemførelsen. Dette gælder for:
 - ændring af husdyrhold – herunder skift af dyretype, ændringer af antal og vægt og/eller alder for indgang og afgang for hver dyretype.
 - bygningsmæssig ændring af produktionsanlæg, foderopbevaring, driftsbygninger eller de tilhørende foranstaltninger, herunder staldsystemer.
 - ændring af indretning, afløbsforhold, ventilationsanlæg.
 - ændring af opbevaring, håndtering og mængde af husdyrgødning.
 - ændringer i arealer, herunder ejer- eller forpagtningsforhold for ejendommen, skal meddeles til Kolding Kommune. Gylleaftalearealer vil i nogle tilfælde skulle behandles i en selvstændig godkendelse jf. § 16 i lbk. nr. 1486 af 4. december 2009 om Miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, inden de kan anvendes jævnfør vilkårene i denne godkendelse. Plan om udskiftning af udbringningsarealer skal meddeles til Kolding Kommune hvert år inden 1. august.
- ❖ 2.2.3 Det gælder for alle ovenstående ændringer, at de kan medføre krav om udarbejdelse af et tillæg til miljøgodkendelsen. Hvorvidt dette er tilfældet, vurderes af Kolding Kommune, hvorfor denne skal høres, inden der foretages ændringer/udvidelser.
- ❖ 2.2.4 Kolding Kommune skal kontaktes, når besætningen er nået op på fuld produktion (195,12 DE)
- ❖ 2.2.5 Kolding Kommune skal kontaktes vedrørende besætningens/produktionens størrelse den 29. september 2012. (2 år fra godkendelsens meddelelse).

2.3 GYLDIGHED

VILKÅR

- ❖ 2.3.1 Udvidelsen skal være gennemført inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden. Med ”gennemført” menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der mindst er indsat et dyrehold, der svarer til etablering af det godkendte dyrehold i staldanlægget. Er udvidelsen ikke fuldt gennemført indenfor de 2 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der ved udløbet af de 2 år eller i løbet af de 2 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 2 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

- ❖ 2.3.2 Hvis miljøgodkendelsen ikke har været udnyttet - helt eller delvist - i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år jf. kontinuitetsprincippet. Såfremt årsagen til evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

2.4 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug" regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at den første revurdering foretages i 2018.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Overordnet beskrivelse af afstande til naboer:

Nærmeste nabobeboelse med landbrugspligt: 145 m (Riglandsevej 10, 6580 Vamdrup)

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt: 190 m (Riglandsevej 11, 6580 Vamdrup)

Nærmeste samlede bebyggelse: 1365 m (Ødis)

Nærmeste (kommende) byzone: 1365 m (Ødis)

I henhold til § 6 og § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder en række generelle afstandskrav ved etablering og udvidelser for stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg. Da der ikke opføres nyt byggeri, er projektet således ikke omfattet af disse afstandskrav.

Projektets driftsbygninger ligger uden for arealer, der er omfattet af byggebeskyttelseslinier (strand-, klit-, sø- og å-, fortidsminde-, skov-, vej- og kirkebyggelinier).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at projektets driftsbygninger overholder de generelle afstandskrav, Afsnittet har derfor ikke givet kommunen anledning til at meddele dispensationer eller stille særlige vilkår.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelsen sker indenfor de eksisterende stalde, og der er i den forbindelse ikke vurderet på alternative bygningsplaceringer. Situationsplan for projektet findes i Bilag 3 og Bilag 6.

Driftsbygningerne opføres udenfor områder, der i kommuneplanen er udpeget som værdifulde eller uforstyrrede landskaber, fredede områder eller værdifulde kulturmiljøer. Ejendommen er beliggende i et område med almindelige drikkevandsinteresser. Ca. 328 ha af udbringningsarealet ligger i et område med særlig drikkevandsinteresser. Alle udbringningsarealer ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland.

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet, der er et Natura 2000 område, gennem henholdsvis Kongeå- og Ribe Å-systemet. Der er dog ikke tale om et "opland til P-belastet Natura 2000 område" eller særligt kvælstoffølsomt opland (Nitratklasse 1-3) i henhold til de generelle udpegninger i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der ligger en række naturarealer og søer, der er beskyttede i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 og beskyttede sten- og jorddiger i henhold til Museumslovens § 29 a, på og op til udbringningsarealerne (Bilag 2). Der foretages ikke tilstandsændringer af beskyttede arealer eller fortidsminder i forbindelse med projektet. Der er ingen økologiske forbindelseslinjer eller biologiske korridorer indenfor ca. 2 km af driftsbygningerne.

De nærmeste områder, der er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, er søer beliggende ca. 185 meter NØ for ejendommen, og nærmeste "tørre" beskyttede naturområde er en mose ca. 1560 meter øst for ejendommen. Der er ca. 4,2 km mod ØNØ til nærmeste terrestriske Natura2000-område (Svanemosen) og ca. 5 km mod øst til nærmeste særligt sårbare naturområde, jf. husdyrlovens § 7, der er et hedeområde/lobeliasø i Svanemosen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen har på baggrund af ovenstående vurderet lokaliseringen af husdyrbruget og foretaget en afvejning af beskyttelsesinteresserne og de erhvervsmæssige interesser. Det vurderes, at der ikke er nogen væsentlige arealudpegninger i kommuneplanen, der vil være i konflikt med projektet. Det vurderes samlet, at udvidelsen ikke vil være i strid med de landskabelige interesser eller andre kommuneplanmæssige udpegninger.

VILKÅR

- ❖ 3.2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

<i>DYREHOLD OG STALDTYPE FOR ANSØGT DRIFT</i>	<i>Staldafsnit nr.</i>	<i>Vægt-/aldersgrænser</i>	<i>Antal års-dyr</i>	<i>Stipladser</i>	<i>DE</i>
<i>Slagtesvin, fuldspaltegulv</i>	<i>1.1.1</i>	<i>32-116 kg</i>	<i>6045</i>	<i>1510</i>	<i>195,1</i>
<i>Dyreenheder i alt</i>					<i>195,1</i>

Oversigtskort over anlægget findes i Bilag 3, 4 og 6

Eksisterende slagtesvinestald (afsnit 1.1.1.)

Grundplan: 1086 m²

Byggeår: 1974. I 1992 blev hele stalden ombygget fra kvægstald til slagtesvinestald. Seneste renovering: 1997 (tilbygning på ca 250 m²).

Forventet næste renovering: Der vil ikke ske væsentlig ændret anvendelse af stalden i forbindelse med dette projekt, hvorfor næste godkendelsespligtige renovering forventes i ca. år 2025. Dog vil der i 2015 skulle isættes drænedede spalter i forbindelse med nye lovkrav.

Staldsystem: Fuldspaltegulv. Referencestaldsystem: Delvis spaltegulv.

Teknologivalg og BAT:

Gyllekøling er fravalgt, da udvidelse sker i eksisterende stalde, og da etablering af gyllekøling vil medføre, at alt inventar og gulv skal brydes op. Det er som nævnt i BAT-bladet om "Køling af gyllen i svinestalde", ikke umiddelbart muligt at etablere gyllekøling i eksisterende stalde.

Syretilsætning er fravalgt, da der er usikkerhed om betonen i gyllekanalerne er af en styrke, der kan tåle syrepåvirkningen. Etablering af forsuring af gyllen i hele anlægget for at reducere ammoniakfordampningen vil, ud over totalrenovering af gulvene, koste ca. 1,3 millioner kr. i investering og årlige omkostninger på ca. 130.000 kr. (jf. Miljøstyrelsens notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17. marts 2009). Beregningerne er udarbejdet i forbindelse med en nyetablering, og det kan således være dyrere at etablere forsuring i eksisterende stalde. På baggrund af de eksisterende staldes udformning og med en udvidelse på netto 40 DE, vurderes investeringen ikke at være proportional. Denne teknologi er derfor fravalgt.

Omlægning af staldsystemet til delvis spaltegulv vil medføre en total ombygning af stalden (som for gyllekøling). Ombygning af hele stalden (til referencestald og gyllekøling) eller etablering af syretilsætning vurderes af ansøger ikke at være proportional økonomisk set i forhold til produktionens og udvidelsens størrelse.

Fra 1. juli 2015 skal alle stier til smågrise, avls- og slagtesvin være med minimum 1/3 fast eller drænet gulv eller en kombination heraf, dog skal stier der alene anvendes til smågrise være med minimum 1/2 fast eller drænet gulv eller en kombination heraf.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der sker ikke nybyggeri eller væsentlig ændret anvendelse af den eksisterende stald i forbindelse med dette projekt, hvorfor næste godkendelsespligtige renovering forventes i ca. år 2025, dog vil fuldspaltegulvet i 2015 blive erstattet med fuldt eller delvis drænedede gulve grundet nye lovkrav. Kolding Kommune skal kontaktes i forbindelse med ændringen af staldsystemet, da det afhængig af ændringerne kan udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

På baggrund af udvidelsens størrelse, tilstanden af de eksisterende stalde og det anslåede tidspunkt for næste gennemgribende staldrenovering, er det vurderet, at det ikke er proportionalt at forlange omlægning af det nuværende fuldspaltegulv eller implementering af teknologier som syretilsætning til gyllen eller gyllekøling som en del af projektet. Forhold omkring implementering af BAT og BAT-niveau for produktionen og staldanlægget vil på denne baggrund blive taget op på ny i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen i år 2018.

VILKÅR

- ❖ 4.1.1 Den samlede årlige husdyrproduktion må ikke overstige 6045 producerede slagtesvin 32-116 kg svarende til i alt 195,12 DE.
- ❖ 4.1.2 Der skal føres en driftsjournal over dyreholdet. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for antal og vægt af indsatte grise, antal dyr bortskaffet til destruktions, antal og vægt af dyr sendt til slagtning samt eventuelt solgte levende dyr. Dokumentation kan være i form af E-kontrol. Driftsjournalen skal fremvises til miljømyndigheden på forlangende, og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle staldafsnit er udstyret med undertryksventilation. Højden på afkastene er ca. 6 m over jorden. Placeringen af afkastene er vist på Bilag 4.

Der bygges ikke nye staldafsnit i forbindelse med projektet. Skulle der implementeres syrerensning af afkastluften i de eksisterende stalde for at reducere ammoniakfordampningen, vil det koste mellem ca. 650.000 kr. og 3,5 millioner kr. (afhængig af anlægstype) med årlige omkostninger på mellem ca. 80.000 og 450.000 kr. (afhængig af anlægstype) ved 100 % luftrensning. Ved 20 % luftrensning bliver beløbene en anlægsinvestering mellem ca. 290.000 kr. og ca. 900.000 kr. (afhængig af anlægstype) med årlige omkostninger på mellem ca. 40.000 og ca. 110.000 kr. (jf. Miljøstyrelsens notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af maj 2009).

Med en udvidelse på netto 40 DE vurderes investeringerne og meromkostninger ikke at være proportionale. Dertil kommer, at der stadig er tekniske problemer med anlæggene, og at der skal påregnes et vist tidsforbrug til overvågning. Denne teknologi er derfor fravalgt. Det må også forventes, at de ovennævnte

priser ikke kan overføres direkte ved implementering i eksisterende stalde, da der her vil være behov for flere tilpasninger for at kunne integrere rensningsanlæg end ved nybyggeri.

På baggrund af det nuværende udluftningssystemets udformning samt udvidelsens og produktionens størrelse er det vurderet, at etablering af luftrensende teknologi vil være meget dyrt at etablere og kræve væsentlige ombygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ikke konstateret væsentlige lugtgener fra ejendommen, og der ligger ikke nabobeboelser, samlet bebyggelse eller byzone tæt på ejendommen. På baggrund af udvidelsens begrænsede størrelse og de forventede omkostninger ved at implementere luftrensning med syre, har kommunen vurderet at det ikke vil være proportionalt at stille vilkår om dette.

Kommunen har sammenfattende vurderet, at det nuværende ventilationssystem må antages ikke at give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, og derfor også fremover er tilstrækkeligt, såfremt det anvendes og vedligeholdes korrekt.

VILKÅR

- ❖ 4.2.1 Ventilationsanlægget og afkastene skal rengøres og serviceres efter behov, dog mindst med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller i henhold til producentens/leverandørens specifikationer, således at det kan fungere effektivt.
- ❖ 4.2.2 Ventilationsanlæggene må ikke medføre, at der opstår væsentlige lugt-, støv- eller støjgener for de omkringboende.

4.3 FODRING, FODEROPBEVARING OG STØV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opbevares på ejendommen foder i et maksimalt oplag på ca. 600 m³. Foderet opbevares i 2 udendørs og 4 indendørs siloer. Placeringen fremgår af Bilag 3 og 4. Der indgår valle og kasseret brøddej i fodringen på ejendommen. Valletanken står inden for i foderladen i den østlige ende på betongulv. Der er tilbagefald fra nærmeste åbning i laden, hvorfor eventuelt spild vil blive inde i bygningen på betongulvet, og kan opsamles derfra.

Foderkorrektur og BAT vedr. foder:

Foderet blandes hjemme på ejendommen, så der vides nøjagtigt hvad der indgår i foderblandingen. Der fasefodres, så der avendes flere blandinger for bedre at ramme grisenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. Der indkøbes mineralblandinger, der supplerer foderindhold op til normerne, der er indenfor grænserne nævnt i BREF-dokumentet.

Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Ansøger har specifikt valgt at nedsætte mængden af råprotein pr. foderenhed ved fodring af slagtesvine (154 g råprotein pr. FE og 2,87 FE pr. kg tilvækst) for at minimere udledning af kvælstof og ammoniak til omgivelserne. Fodring med den lavere mængde råprotein, uden det går ud over grisenes tilvækst, kan netop lade sig gøre grundet kombination af fasefodring, hjemmeblanding og management omkring fodringen. Fordelene er en lavere foderpris, mulighed for skåneblandinger til de mindste grise og reduceret udskillelse af fosfor og kvælstof. Ulemperne er øgede omkostninger i form af foderanlæg og større krav til driftslederen til udskiftning af foder på et bestemt tidspunkt. I ansøgt drift vil der blive anvendt fytase for at øge udnyttelsen i den del af foderet der udgøres af korn.

Fodringskonsulenten har vurderet, om der vil kunne være yderligere optimeringer i fodringen, for at kunne nedbringe niveauet af råprotein i foderet, og har vurderet, at det er muligt at sætte niveauet til 154 g råprotein/FE og 2,87 FE pr. kg tilvækst.

Ved yderligere nedgang i niveauet af råprotein har fodringskonsulenten vurderet den økonomiske konsekvens heraf. Det fremgår af Bilag 11, at en yderligere foderkorrektio n ud over de 154 g råprotein i foderet vil være forbundet med en omkostning på ca. 20 kr/slagtesvin.

Begrundelser for ikke at gå endnu længere ned i niveauet af råprotein i foderet, kan ses i notatet fra fodringskonsulenten (Bilag 11). Derudover har Miljøstyrelsen i deres BAT-notat vedrørende "råprotein i slagtesvinefoder" anført, at ved vådfodring, som er gældende for disse ejendomme, regner man med at 25% af de frie aminosyrer går tabt, hvilket betyder at der skal tilsættes 33% flere aminosyrer til vådfoder, og derfor er dyrere at anvende lavproteinfoder ved vådfodring.

Støv:

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler og påfyldning af siloer kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da håndteringen af foder ikke forårsager væsentlige støvgener, antages der ikke at ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen. Med hensyn til støvgener fra gården og den daglige drift forventes det ikke at give væsentlige støvproblemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften, bl.a. for at begrænse støvgener, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne. På baggrund af foderkorrektionen vedr. kvælstof og tilsætning af fytase til foderet, finder kommunen, at der indarbejdet BAT vedrørende foder i fornødent

omfang. Det vurderes på baggrund af fodringskonsulentens beregninger ikke at være proportionalt at forlange yderligere foderkorrektioner i projektet.

VILKÅR

- ❖ 4.3.1 Korrektionsfaktor vedrørende kvælstof skal være maksimalt 1,125 for slagtesvin 32-116 kg. Korrektionsfaktoren er beregnet efter følgende formel:
$$((\text{FEsv pr. prod gris} \times \text{g råprotein/FEsv})/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (0,028))/3,19.$$
Vilkåret er beregnet ud fra de forudsætninger for fodring, der er angivet i ansøgningen: 154 gram råprotein pr. FEsv, 2,87 FEsv pr. kg tilvækst, slagtevægt 116 kg svin = 88,55 kg. De indtastede foderforbrug, proteinindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis der ændres på en af faktorerne skal det sikres, at vilkårs ligningen fortsat er overholdt.
- ❖ 4.3.2 Dokumentation for overholdelse af foderkorrektioner (beregning af "Type II-korrektionsfaktor") skal udarbejdes årligt og kunne forevises i forbindelse med tilsyn for minimum de 3 seneste år.
- ❖ 4.3.3 Der skal anvendes fasefodring i hele produktionen og tilsættes fytase til alt indkøbt foder. Foderblandingerne skal som minimum opfylde BAT/BREF normerne.
- ❖ 4.3.4 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
- ❖ 4.3.5 Fodersiloer mv. skal indrettes således, at unødige støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Årligt elforbrug:

Nudrift: 54089 kWh

Ansøgt: 60000 kWh (anslået)

Årligt forbrug af olie til opvarmning (kun af vand):

Nudrift: 1500 l

Ansøgt: uændret

Årligt forbrug af fyringsolie:

Nudrift: 15.180 l

Ansøgt: uændret

Opvarmning af stald og stuehus: Stokerfyr

Forbrug: ca. 15 tons oliekgemix

Vandforbrug

Vandforsyning til Riglandsegvej 8 sker fra: Drenderup Vandværk

Samlet forbrug af vand:

Nudrift: ca. 1.330 m³

Ansøgt: anslået 1.450 m³

Vandforbruget opdelt i:

Forbrug af drikkevand:

Nudrift: anslået 710 m³

Ansøgt: anslået 775 m³

Forbruget er beregnet ud fra normtal, fratrukket 8 m³ valle, som der fodres med dagligt.

Forbrug af vaskevand til maskiner:

Nudrift: ca. 150 m³

Ansøgt: uændret

Forbrug af vaskevand til stald:

Nudrift: Anslået 155 m³

Ansøgt: anslået 170 m³

Da det opdeltede forbrug er beregnet ud fra normtal, stemmer det ikke helt overens med det samlede forbrug i nudrift og ansøgt drift.

Energibesparende foranstaltninger:

I forbindelse med projektet er der gjort overvejelser over, hvad der kan indføres af energibesparende foranstaltninger. Blandt andet benyttes der følgende:

- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs belysning er med bevægelsessensorer.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af timer.
- Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol).

Vandbesparende foranstaltninger:

Ligeledes er der gjort følgende overvejelser over vandforbruget:

- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Vandbesparelse opnås ved drikkenipler, som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten).

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (drikkenipler over trug).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at projektet lever op til BAT med hensyn til vand- og energibesparende foranstaltninger.

Kommunen opfordrer til, at der på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der kan på denne baggrund udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag.

VILKÅR

Afsnittet har ikke givet anledning til at stille særlige vilkår.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevandsmængde:

Sanitært spildevand fra stuehus afledes til off. kloak.

Vaskevand fra stalde: ca. 165 m³ afledes til gyllebeholder.

Tagvand afledes til dræn.

Overfladevand fra befæstet areal afledes til forbeholder.

Vaskevand fra stalde samt overfladevand fra befæstede arealer tilledes gyllebeholder.

Mængden af vand tilledt til gyllebeholderne er medregnet i opbevaringskapaciteten.

Udlevering af dyr sker på det befæstede areal vest for staldbygninger og vender over mod gylletankene. Der er fast kant omkring udleveringspladsen. Der er afløb fra udleveringspladsen over til forbeholder og derfra videre til gylletanken.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

Afsnittet har ikke givet anledning til at stille særlige vilkår.

4.6 AFFALD OG DØDE DYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Døde dyr

Antal døde dyr/år: Nudrift: ca. 160 slagtesvin. Ansøgt: forventet uændret.

Opbevaring: opbevares på befæstet areal vist på Bilag 4.

Afhentes af: DAKA

Fast affald

Forbrændingseget affald opbevares på Egeskovvej 6, 6580 Vamdrup.

Spildolie: 200 l/år opbevares i olietønder og bortskaffes til olieleverandør eller maskinhandler.

Pesticidrester opbevares i kemirum. Evt. rester vil blive bortskaffet til kommunen.

Medicin opbevares i skab. Maks. opbevaret mængde ca. 300 ml. Eventuelle rester vil blive afleveret til dyrlægen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, hvorfor man på ejendommen skal føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler, samt sørge for at bortskaffelsen af affald sker i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Kommunen vurderer på denne baggrund, af ejendommens affaldsproduktion ikke vil give anledning til forurening eller væsentlige gener.

Ejendommen opfordres til at rekvirere besøg af en affaldskonsulent fra Kolding Kommunes renovationsafdeling med henblik på en snak om den optimale opbevaring og sortering af affald. Besøget er gratis og Renovationsafdelingen kan kontaktes på tlf. 79791487.

VILKÅR

- ❖ 4.6.1 Affald skal opbevares og bortskaffes i henhold til kommunens regulativer. Dette betyder bl.a., at alt farligt affald skal sorteres i separate beholdere, og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen
- ❖ 4.6.2 Bedriftens arealer omkring anlæg og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
- ❖ 4.6.3 Døde dyr skal opbevares på det befæstede areal, der er indrettet til dette formål (Bilag 4).

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Placering af olietanke, kemirum, spildolie, handelsgødning og medicin m.v. fremgår af Bilag 3 og 4.

Rengøringsmidler og desinfektionsmidler til stalde (ca. 20 l) opbevares i kemirum.

Maksimalt oplag af pesticider er på ca. 200 l. Pesticiderne opbevares i aflåst kemirum. Rummet er med fast gulv og uden afløb.

Sprøjten vil blive fyldt med vand hjemme på ejendommen. Kemi tages med ud i marken hvor påfyldning sker. Rengøring vil blive foretaget skiftende steder på arealerne med vand fra drænsplader, der kan medbringe 6000 l. Der er ikke overvejet påfyldningsplads/vaskeplads, da lovgivning giver mulighed for rengøring som redegjort ovenfor. Påfyldningsplads/vaskeplads med afledning til gylletank vil også give problemer med afsætning af gylle til økologiske aftalearealer, da der så vil være rester af sprøjtemidler i gyllen.

Oplag af olie og kemikalier

1 Olietank, 2.500l.

Type: plastik, diesel

Årgang: 2008

Placering: indendørs, jord underlag

Olietønder

Mængde: maks. 200 liter, placeret på fast gulv uden afløb.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at anvendelsen og opbevaringen af råvarer og hjælpestoffer ved opfyldelse af nedenstående vilkår foretages således, der ikke er væsentlig risiko for uheld og forurening.

VILKÅR

- ❖ 4.7.1 Tankpistol på dieseltanke må ikke kunne fastlåses under påfyldning.
- ❖ 4.7.2 Olieprodukter, kemikalier og farligt affald skal opbevares under tag, på fast bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord.
- ❖ 4.7.3 Olieprodukter, kemikalier og farligt affald må ikke opbevares i åbne beholdere.
- ❖ 4.7.4 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- ❖ 4.7.5 Ved evt. spild ved olie- og dieseltanke skal spildet opsuges med fx kattegrus eller savsmuld, og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager.
- ❖ 4.7.6 Bekæmpelsesmidler og desinfektionsmidler skal opbevares i et rum med tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak, dræn, jord eller lignende. Midlerne må kun opbevares i deres originale emballage.
- ❖ 4.7.7. Håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må ikke foregå på en sådan måde, at der kan opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord, grund- og overfladevand.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan være risiko for uheld ved følgende handlinger:

Håndtering af kemikalier

Olietanke

Ved påfyldning af dieselolie

Håndtering af gylle

Minimering af risiko for uheld:

Sprøjten rengøres i marken på skiftende steder.

Olietank er placeret på befæstet underlag.

Olietanken afskærmes, så der ikke er mulighed for påkørsel.

Overfyldsalarm på dieseltank.

Påfyldning af diesel foregår på befæstet areal uden afløb.

Påfyldning af gyllevogn sker dels med selvsugende kran og dels med pumpe.

Pumpning af gylle fra stald overvåges.

Minimering af gene og forurening ved uheld:

Medarbejdere er instrueret i at tilkalde Miljøvagten (112) i tilfælde af uheld.

Der opbevares savsmuld til opsamling af evt. oliespild.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- ❖ Brand
- ❖ Udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v.
- ❖ Udslip og spild af kemikalier eller olie
- ❖ Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- ❖ Strømsvigt, hvorved bl.a. staldventilationen standser

Beredskabsplanen er vedlagt i Bilag 10.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der på ejendommen gøres de fornødne foranstaltninger for at modvirke uheld og mindske risikoen for gene og forurening ved et eventuelt uheld. Med udgangspunkt i nedenstående vilkår og beredskabsplanen sikres det, at personalet ved, hvad de skal foretage sig i tilfælde af uheld.

VILKÅR

- ❖ 4.8.1 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes.
- ❖ 4.8.2 Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 2 uger efter hændelsen fremsendes en redegørelse til Kolding Kommune. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld.
- ❖ 4.8.3 Nærved uheld skal noteres i driftsjournal, og der skal udarbejdes procedure med henblik på forebyggelse af disse. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
- ❖ 4.8.4 Der skal til enhver tid foreligge en beredskabsplan for ejendommen, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredskabsplan skal vedligeholdes løbende og revurderes årligt af driftsherren, så oplysningerne i den altid er opdaterede.
- ❖ 4.8.5 Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen på et for medarbejderen let forståeligt sprog.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

5.1 OPBEVARING OG HÅNDBLING AF HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gyllebeholdernes placering og afløbsforhold fremgår af Bilag 6. I den ansøgte produktion produceres ca. 4018 tons gylle/år inkl. ca. 400 tons drikkevandsspild og vaskevand. Der er på ejendommen en samlet opbevaringskapacitet på 4000 m³. Der er et generelt krav om, at der skal minimum 9 måneders opbevaringskapacitet på ejendommen. Dette er således opfyldt med små 12 måneders opbevaringskapacitet.

Gyllebeholder "lille"

1500 m³

Årgang: 1992

Status i forhold til 10-års beholderkontrol: sidst foretaget i 2002.

Gyllebeholder "stor"

2500 m³

Årgang: 1997

Status i forhold til 10-års beholderkontrol: sidst foretaget i 2008.

Udover husdyrgødning fra bedriften tilføres der ind imellem husdyrgødning fra Egeskovvej 6. Desuden tilledes vaskevand fra stalde, overfladevand fra befæstede arealer samt halm til etablering af flydelag. Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres og sikres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er genetableret flydelag. Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak.

Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene. Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Fast overdækning af gylletanke er fravalgt, da det kun er bestående tanke, der indgår i projektet. Prisen for at overdække de to tanke vil være ca. 380.000 kr. Den opnåede mindre ammoniakreduktion ved overdækning vil repræsentere ca 172 kg N/år, hvorfor prisen pr kg N reduceret virker uforholdsmæssigt dyr.

Gyllekanaler i stalde tømmes ca. hver 14. dag. Gyllen pumpes fra beholdere til gyllevogn med enten el-pumpe eller traktordreven pumpe. Al pumpning foregår under tilsyn, og der er fyldealarm på gyllevognen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune finder, at gyllebeholderne som udgangspunkt sikrer en god og sikker opbevaring af gyllen, og at der med et veletableret flydelag sikres en god næringsstofudnyttelse og tilstrækkelig begrænsning af lugtgener. Det vurderes, at opbevaringskapaciteten på ca. 12 måneder sikrer, at der er en god bufferkapacitet på ejendommen.

Kommunen finder, at effekten på ammoniakfordampningen ved overdækning af de eksisterende gyllebeholdere er lille set i forhold til omkostningerne.

Det vurderes sammenfattende, at der i fornødent omfang er indarbejdet BAT vedr. opbevaring og håndtering af gylle i projektet.

VILKÅR

- ❖ 5.1.1 Håndtering af gylle skal foregå under konstant opsyn, således at spild og overfyldning undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- ❖ 5.1.2 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- ❖ 5.1.3 Der må ikke tilføres gylle til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer samt skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er beregnet en årlig ammoniakemission fra anlægget på ca. 3640 kg N/år, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 230 kg N/år i forbindelse med udvidelsen. Projektet overholder det generelle krav om 20 % reduktion af ammoniaktabet i forhold til referencenormen for stalde og opbevaringslagre ("overopfylder" med ca. 268 kg N/år). For at reducere ammoniakemissionen og kvælstofindholdet i husdyrgødningen bliver der fodret med et lavere indhold af råprotein i foderblandingen til slagtesvinene (154 g råprotein pr. FE og 2,87 FE pr. kg tilvækst) i forhold til normen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Projektet overholder det generelle krav om 20 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencenormen for de stalde og gødningslagre, hvor der foretages ændringer i forbindelse med projektet. Hele reduktionen er opnået ved hjælp af foderkorrektion.

Da der er tale om en mindre udvidelse i de eksisterende stalde, finder kommunen ikke belæg for at stille vilkår om tiltag til yderligere ammoniakreduktion. Disse forhold er endvidere nærmere beskrevet i afsnittet "Bedste tilgængelige teknik (BAT)".

VILKÅR

- ❖ 6.1.1 Det skal sikres, at spalter etc. hele tiden er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionsændringen vil dels medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser og dels et større antal transporter til og fra ejendommen. Der er ca. 190 m til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt (Riglandsevej 11), og ca. 1365 meter til nærmeste samlede bebyggelse (Ødis), der samtidig er nærmeste (kommende) byzone.

Den beregnede ukorrigerede geneafstand til hhv. enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er 172 m, 382 m og 516 meter. Ifølge lugtberegningerne er geneafstandene således overholdt, hvorfor udvidelsen ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra fuld besætning i staldene. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen, og danner således grundlag for placeringen af det "lugtcentrum", som geneafstandene er beregnet ud fra.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Da projektet overholder genekriterierne til hhv. enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone, vurderer kommunen, at der ikke kan forventes væsentlige lugtgener.

Konsekvenszonen er et teknisk begreb, der angiver den afstand fra anlægget, hvor lugt kan registreres, men ikke antages at medføre gener. Når man bor indenfor konsekvenszonen, er det Miljøklagenævnets praksis, at man er part i forbindelse med et projekt. Konsekvenszonen kan i henhold til Miljøstyrelsen sidestilles med "Geneafstanden til byzone", der for det konkrete projekt er beregnet til 516 m.

VILKÅR

- ❖ 6.2.1 Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne er væsentlige, skal bedriften lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Bedriften afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.
- ❖ 6.2.2 Staldbelægningen i hvert staldanlæg må ikke overskride den maksimale angivne i ansøgningen.
- ❖ 6.2.3 Der skal foretages hyppig overbrusning/nedkøling af dyr og spaltegulve i varme perioder.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring staldene og rester af foder fjernes. Der anvendes biologiske bekæmpelsesmidler til fluebekæmpelse efter behov. Kommunen tilser bedriften angående rottebekæmpelse en gang årligt. Der er opstillet rottekasser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at det ved effektiv renholdelse af stalde og omgivelser vil være muligt at begrænse risikoen for væsentlige fluegener og tilhold af rotter. Kommunen har ikke tidligere konstateret væsentlige fluegener omkring ejendommen.

Det vurderes, at de oplyste tiltag til bekæmpelse af fluer og rotter er tilstrækkelige til at sikre de omkringboende mod væsentlige gener. Det skal bemærkes, at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres minimum 1 gang årligt.

VILKÅR

- ❖ 6.3.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende, såfremt der konstateres væsentlige gener.
- ❖ 6.3.2 Opbevaring af foder og renholdelse skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil ske en mindre øgning i antallet af driftsrelaterede transportere til og fra ejendommen i forbindelse med projektet. Dette omfatter alt lige fra dagrenovation, transport med dyr og foder. Kørsel i forbindelse med markdriften vil være efter behov. Transport af gylle til udbringning på markerne vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på Bilag 5.

Transporter med husdyrgødning til og fra ejendommen foregår med gyllevogn. Intern transport imellem de to ejendomme, der drives i driftsfællesskabet foregår via Egeskovvej og Riglandsegvej. Der vil i forbindelse med gyllekørsel til udbringningsarealer ske nogen transport igennem Hjarup by og i den nordligste del af Ødis.

Opgørelse af transportere (estimeret)

Husdyrgødning: Før: 250 læs/år. Ansøgt: 280 læs/år.

Foder/korn:

Før: Foder: 7 gange/uge. Korn: 40 læs/år

Ansøgt: Foder: 7 gange/uge. Korn: 45 læs/år

Fyring/brændstof

Før: 7 gange/år

Ansøgt: uændret

Handelsgødning:

Før: 2 gange/år

Ansøgt: uændret

Husdyr til og fra ejendom:

Før: Døde dyr: 2 gange/uge. Levende dyr: 1 gang/uge

Ansøgt: uændret

Kørsel med markmaskiner

Før: efter behov

Ansøgt: efter behov

Dagrenovation:

Før: 1 gang/uge

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at projektet ikke vil medføre væsentligt flere transportere eller gener fra transport.

For at mindske gener fra transport, henstiller kommunen til at transport primært foregår inden for normal arbejdstid og under hensyntagen til de omkringboende. Sæsonbetonet arbejde som fx gylleudbringning og høst vil i nogen omfang foregå udenfor disse tidspunkter, men skal så vidt muligt begrænses.

Kommunen finder, at det ikke er muligt at finde alternative transportveje fra ejendommene til markarealerne, der vil medføre væsentligt færre gener end de valgte. På baggrund af ejendommens beliggenhed

vurderer kommunen endvidere, at der ikke er væsentlige alternativer til de nuværende udkørselsforhold fra driftsbygningerne til vejnettet.

VILKÅR

Afsnittet har ikke givet anledning til at stille særlige vilkår.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af støjkloder

Der kan primært forekomme støj omkring anlægget ved flytning af dyr, ved fodring, ventilation, ved påfyldning af siloer samt ved pumpning af gylle.

Driftsperiode for støjkloder

Levering af råvarer:

Nudrift: valle: 6 gange/uge. 15 min /gang. Sojaskrå: hver 14. dag. 30 min/gang

Ansøgt: valle: 6 gange/uge. 15 min /gang. Sojaskrå: hver 14. dag. 40 min/gang

Gyllepumpning:

Nudrift: 1 gang/uge. 1 time/gang

Ansøgt: uændret

Ventilation:

Nudrift: døgndrift

Ansøgt: uændret

Modtagelse og afhentning af dyr:

Nudrift: 1 gang /uge. 30 min/gang

Ansøgt: uændret

Tiltag mod støjkloder

Arbejdet udføres så vidt muligt på hverdage og i dagtimerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vedligehold og renholdelse af offentlig vej samt eventuel støj i forbindelse med driftsrelateret transport på offentlig vej er ikke muligt at regulere i miljøgodkendelsen.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra be-
driften, at der normalt ikke kan forventes væsentlige støjgener.

VILKÅR

- ❖ 6.5.1 Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt ud for skel til nabobeboelse, må ikke overstige:

DAG			
mandag-fredag	kl.07.00 - 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	kl.07.00 - 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	kl.14.00 - 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
søn. - og helligdage	kl.07.00 - 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
alle dage	kl.18.00 - 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
alle dage	kl.22.00 - 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

- ❖ 6.5.2 Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen.
- ❖ 6.5.3 Ejendommen skal, såfremt tilsynsmyndigheden skønner det nødvendigt (dog højst én gang årligt), dokumentere, at virksomhedens støjbidrag til omgivelserne overholder støjvilkårene i denne godkendelse. Dokumentation for overholdelse af støjvilkårene skal ske i form af beregninger af støjniveauet eller måling af støjniveauet. Beregninger eller målinger skal foretages af et akkrediteret laboratorium, og bedriften afholder selv omkostninger til dokumentation, undersøgelser og målinger.

6.6 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er vågeblus i staldene om natten. På baggrund af ejendommens placering, topografien og den eksisterende beplantning i området er det vurderet, at anlægget ikke medfører lysgener for de omkringboende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at belysningen i og omkring anlægget ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn. Kommunen har stillet nedenstående vilkår for at sikre, at der heller ikke vil opstå lysgener fremover.

VILKÅR

- ❖ 6.6.1 Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmedes for at reducere lysgenerne for omboende. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel. Kommunen finder, at det ikke er muligt at finde alternative transportveje fra ejen-

dommene til markarealerne, der vil medføre væsentligt færre gener end de valgte. På baggrund af ejendommens beliggenhed.

- ❖ 6.6.2 Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriften består af et driftsfællesskab vedrørende husdyrproduktionen på de 2 ejendomme; Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6. Der søges om udvidelse på begge ejendomme (i to særskilte ansøgninger) til samlet 480,6 DE, hvilket kræver et harmoniareal på minimum 343,3 ha (ved 1,4 DE/ha). På bedriften ejes der i alt 104,87 hektar. På nær et af arealerne (engarealet øst for Ødis) er arealerne bortforpagtet til en deltager i driftsfællesskabet, som modtager husdyrgødningen fra de 2 ovennævnte produktioner. Al husdyrgødningen afsættes således udenfor det driftsfællesskab der står for husdyrproduktionen til gylleaftalearealer.

Det engareal, lige øst for Ødis, der er angivet hørende til ejendommen, er ikke udspretningsareal. Til arealet er der tilknyttet en MVJ-ordning.

Der er angivet 463,91 ha jord til udbringning af husdyrgødning i ansøgningerne (Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6 til sammen) (Bilag 2). En del af udbringningsarealet dyrkes økologisk og kan derfor ikke modtage fuld konventionel dyretryk. Dermed er både ejer- og harmonikrav opfyldt. Forskellen mellem det matrikulerede areal og udbringningsarealet består af vejareal, gårdareal og skov.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor de i generelt udpegede områder, hvor der generelt skal stilles skærpede vilkår til nitratudvaskning og fosforoverskud (N-klasse 1-3 og P-klasse 1-3), nitratudvaskning til grundvand, eller områder med indsatsplaner til beskyttelse af grundvand.

Modtagere af husdyrgødning fra bedriften (Driftsfællesskabet mellem de to ejendomme; Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6).

Modtager af svinegylle	Kg N/år	Kg P/år	DE
Karl Pedersen Schmidt, Gåskærvej 8, 6580 Vamdrup	4338	905	42,7
Kurt Johansen, Fløjbjergvej 27, 6580 Vamdrup	1544	322	15,2
Niels Højgaard Sørensen, Egeskovvej 6, 6580 Vamdrup	24048	5001	236,6
Christian N. Dahl, Fløjbjergvej 12, 6580 Vamdrup	13742	2973	133,6
Hans-Iver Søndergård Schmidt, Vamdrupvej 17, 6580 Vamdrup	4290	807	52,5
Sum	47962	10008	480,6

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen skal i forbindelse med tilsyn kunne dokumentere overførsel af husdyrgødning til de modtagende ejendomme.

Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udspreddning eller afsætning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

Kommunen har vurderet, at de anvendte udbringningsarealer er robuste, og at de generelle regler vedrørende arealdrift og udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre mod væsentlig påvirkning af miljøet. Der er på denne baggrund ikke stillet vilkår om udarbejdelse af separate miljøgodkendelser i henhold til § 16 i lbk. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

VILKÅR

Afsnittet har ikke givet anledning til at stille særlige vilkår.

7.2 KVÆLSTOF TIL OVERFLADEVAND OG GRUNDVAND, FOSFOROVERSKUD SAMT PÅVIRKNING AF VANDLØB OG SØER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kvælstofudvaskning, nitratkoncentration og fosforoverskud

Den producerede gødningsmængde fra den aktuelle produktion er beregnet til 18601 kg N (kvælstof) pr. år. Der produceres tilsammen husdyrgødning med et indhold på 47961 kg N (kvælstof) pr. år på ejendommene i driftsfællesskabet (Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6). Al husdyrgødning vil blive udbragt på gylleaftalearealer. Beregninger af nitrat til overfladevand viser en reduktionsprocent på 100 %, hvilket betyder, at husdyrgødning som udgangspunkt må udbringes efter husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler (1,4 DE/ha).

Der er ikke arealer beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsområder eller områder med indsatsplaner i forhold til grundvand, hvorfor der ikke er stillet yderligere krav til arealernes nitratudvaskning fra rodzonen.

Den producerede gødningsmængde indeholder 3656 kg fosfor (P)/år. Der produceres tilsammen husdyrgødning med et indhold på 10008 kg P pr. år på ejendommene i driftsfællesskabet (Riglandsegvej 8 og Egeskovvej 6), der også bliver udbragt på gylleaftalearealerne. Alle aftalearealer er beliggende udenfor opland til vandområde der er overbelastet med fosfor i henhold til Miljøstyrelsens generelle udpegninger. Det generelle krav om fosforoverskud er, som det er fastlagt i lovgivningen, overholdt på alle arealer, der anvendes til udbringning af husdyrgødning. Der tilsættes endvidere fytase til foderet for at opnå en større udnyttelse af fosforet i foderet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Overfladevand

Vadehavet

Alle udbringningsarealer afstrømmer til Vadehavet, der er internationalt naturbeskyttelsesområde. Ca. 328 ha af udbringningsarealerne afvander til Vadehavet via Kongeåen og tilløbene Drenderup Bæk og Vamdrup Å. Ca. 135 ha af udbringningsarealerne afvander til Vadehavet gennem Ribe Å-systemet..

Vadehavet samt dele af Kongeåen og dele af Ribe Å er Natura 2000 områder. Projektets udbringningsarealer har ikke kraftig hældning ned mod vandløb og søer. Kommunen har på denne baggrund vurderet, at der ikke er en væsentlig risiko for erosion eller overfladeafstrømning af næringsstoffer.

Der er i projektet gjort fodertiltag for at reducere fosfor- og kvælstofindholdet i gyllen. Kolding Kommune vurderer, at udbringningsarealerne er robuste, og at det forventede næringsstofoverskud ikke vil påvirke udpegningsgrundlagene i de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Ødis Sø

Ødis Sø har et areal på ca. 25 ha, og er etableret i forbindelse med et naturgenopretningsprojekt (VMP-II) i 2002-2003 til gavn for natur og friluftsliv og for at optage og omsætte kvælstof. Søen er etableret på et tidligere afdrænet moseområde/lavbundsareal og er i dag et værdifuldt naturområde. Der er ved søen registreret de sjældne arter atlingand og sorthalset lappedykker. Herudover er søen en betydelig rasteplass for gæs.

Søen har ifølge basisanalysen en generel målsætning og er påvirket af næringsalte. Disse næringsalte stammer primært fra det areal, hvor søen er etableret, fra overfladevand fra Ødis by, drænvand og overfladeafstrømning fra de omkringliggende marker i oplandet til søen på i alt 1ca. 187 ha. Der foreligger ikke data for størrelsen af næringsstofbidragene fra de enkelte kilder. I den Vandplan som Miljøministeriet har sendt i udkast i januar 2010, er der ikke opgjort, hvor stor en indsats og hvilke virkemidler der er behov for i søens opland. Miljøministeriet har begrundet dette med manglende viden om søens tilstand. Der er således ikke forudsat, at klorofylindholdet og den økologiske kvalitetsratio skal reduceres inden år 2015.

Ca. 64 ha af udbringningsarealet ligger i oplandet til Ødis Sø, svarende til ca. 34 % af søens samlede opland på ca. 187 ha. Kolding Kommune har foretaget en arealgennemgang på udbringningsarealerne i søoplandet, for at vurdere om der er en væsentlig risiko for jorderosion eller overfladeafstrømning af næringsstoffer fra markerne til søen via vandløb/grøfter, der leder til denne. Kommunen har på baggrund af jordbundsforholdene, topografien og tilstedeværelsen af brede bræmmer mellem markerne og de dyrkede arealer vurderet, at risikoen for jorderosion og afstrømning af næringsstoffer til søen vil være lille, og at projektet ikke kan forventes at være til skade for søens tilstand.

Søgård Sø

Søgård Sø har et areal på ca. 27 ha. Søen har en generel målsætning (B-målsat), der dog ikke er opfyldt grundet en væsentlig næringsstofbelastning. Søen har et stort fosfordepot på søbunden og tilføres derudover næringsstoffer fra primært de dyrkede marker i det ca. 2267 ha store søopland.

Ca. 170 ha af de udbringningsarealer, der indgår i projektet, ligger i søens opland, svarende til ca. 6 % af det samlede søopland. I den Vandplan, som Miljøministeriet har sendt i udkast i januar 2010, er der forudsat, at fosfortilførslen til søen mindskes ved bedre spildevandsrensning fra den spredte bebyggelse i

oplandet. Der er dog ikke forudsat, hvor stor en indsats og hvilke virkemidler der er behov for i søens opland. Miljøministeriet har begrundet dette med manglende viden om søens tilstand. Der er i vandplanen forventet, at klorofylindholdet og den økologiske kvalitetsratio på denne baggrund forbedres ca. 20 % inden år 2015.

Kolding Kommune har foretaget en arealgennemgang på udbringningsarealerne i søoplandet, for at vurdere om der er en væsentlig risiko for jorderosion eller overfladeafstrømning af næringsstoffer fra markerne til søen og vandløb/grøfter, der leder til denne. Kommunen har på baggrund af jordbundsforholdene og topografien vurderet, at risikoen for jorderosion og afstrømning af næringsstoffer til søen vil være lille, og at projektet ikke kan forventes at være til skade for søens tilstand.

Der er i projektet gjort fodertiltag for at reducere fosfor- og kvælstofindholdet i gyllen. Kolding Kommune vurderer, at udbringningsarealerne i oplandet til Ødis Sø og Søgård Sø er robuste, og at det forventede næringsstofoverskud ikke vil påvirke søernes tilstand i en negativ retning.

Kolding Kommune har sammenfattende vurderet, at der er tale om robuste udbringningsarealer, der kan tåle fuldt husdyrtryk og ikke afkræver behov for skærpede krav til næringsstofoverskuddet. Der er derfor ikke stillet krav om indsendelse af separate miljøgodkendelser i henhold til § 16 i lbk nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug for de ejendomme/arealer, der modtager husdyrgødning fra projektet.

Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne ligger i område med nitratfølsomt indvindingsopland eller områder med indsatsplaner til beskyttelse af grundvand.

Vandløb og søer på og op til udbringningsarealet

Der forefindes en del vandløb og mindre søer på og op til udbringningsarealerne. Kommunen har på baggrund af besigtigelser og kortanalyse vurderet, at der ikke er udbringningsarealer ned til vandløb og søer med så stor hældning, at der kan forventes erosion med deraf følgende kraftig tilførsel af sediment og næringsstoffer. Det er på denne baggrund vurderet, at de generelle regler vedrørende arealdrift og dyrkningsfrie bræmmer til søer og vandløb er tilstrækkelige til at beskytte mod ændring/forværring af deres tilstand.

VILKÅR

Afsnittet har ikke givet anledning til at stille særlige vilkår.

7.3 PÅVIRKNING AF BESKYTTET NATUR OG ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er beregnet en årlig ammoniakemission fra anlægget på ca. 3640 kg N/år, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 230 kg N/år i forbindelse med udvidelsen.

Der er mere end 1000 meter fra anlægget til nærmeste særligt sårbare naturområde (§7-område), hvorfor der ikke er lavet beregninger til dette område over nedfald af ammoniak afdampet fra produktionen. Der er ikke fundet andre særligt kvælstoffølsomme naturtyper inden for 1000 m af ejendommen. De nærmeste områder, der er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, er søer beliggende ca. 185 meter NØ

for ejendommen, og nærmeste "tørre" beskyttede naturområde er en mose ca. 1560 meter øst for ejendommen.

Der er lavet en beregning af ammoniaknedfaldet i 8 punkter i ejendommens næromgivelser hhv. 300 m og 1000 m syd, vest, nord og øst for anlægget.

	300 m syd for anlægget	300 m vest for anlægget	300 m nord for anlægget	300 m øst for anlægget
Beregnet mer-nedfald af ammoniak i forbindelse med udvidelsen	0,09 kg/ha/år	0,17 kg/ha/år	0,15 kg/ha/år	0,30 kg/ha/år
Beregnet total nedfald af ammoniak fra ejendommen efter udvidelsen	0,78 kg/ha/år	1,54 kg/ha/år	1,33 kg/ha/år	2,66 kg/ha/år
	1000 m syd for anlægget	1000 m vest for anlægget	1000 m nord for anlægget	1000 m øst for anlægget
Beregnet mer-nedfald af ammoniak i forbindelse med udvidelsen	0,01 kg/ha/år	0,02 kg/ha/år	0,02 kg/ha/år	0,04 kg/ha/år
Beregnet total nedfald af ammoniak fra ejendommen efter udvidelsen	0,09 kg/ha/år	0,18 kg/ha/år	0,16 kg/ha/år	0,32 kg/ha/år

Størstedelen af den ammoniak der afdamper fra en husdyrproduktion, afsættes inden for 1000 m af anlægget (svarende til et cirkulært areal på ca. 314 ha), og af denne mængde afsættes langt størstedelen inden for 300 m af anlægget (svarende til et cirkulært areal på ca. 28 ha).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen har foretaget besigtigelse af den beskyttede "tørre" og "våde" natur indenfor ca. 1000 m af ejendommen, samt natur beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3 på og op til udbringningsarealerne.

Kort over beskyttede naturarealer findes i Bilag 2.

Ved kommunens besigtigelse af de beskyttede naturområder på og op til udbringningsarealerne blev der ikke fundet særligt næringsstoffølsomme naturarealer, sjældne/fredede arter eller strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter). Kolding Kommune har ikke registreret tilstedeværelsen af strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter) i driftsbygningernes umiddelbare nærhed eller på udbringningsarealerne. Beskrivelse og udbredelse af Bilag IV-arter i Kolding Kommune er nærmere beskrevet i Bilag 7.

Der er ca. 4,2 km mod ØNØ til nærmeste terrestriske Natura2000-område (Svanemosen) og ca. 5 km mod øst til nærmeste særligt sårbare naturområde, jf. husdyrlovens § 7, der er et hedeområde/lobeliasø i Svanemosen.

Inden for 1000 m af anlægget vil der jf. ovenstående beregninger ske et nedfald af ammoniak afdampet fra husdyrproduktionen på mellem ca. 3 kg/ha/år til ca. 0,1 kg/ha/år. Ca. 0,4 kg/ha/år til 0,04 kg/ha/år af dette vil stamme fra det forøgelsen som følge af udvidelsen af husdyrholdet.

Der ligger flere søer inden for 1000 m af anlægget. Under antagelse af et vandspejl på ca. 400 m² (0,04 ha), vil disse modtage en merbelastning på 0,016 til 0,0016 kg N/år ud af en totalbelastning fra husdyrbruget på ca. 0,12 til 0,004 kg N/år.

Det nærmeste "tørre" beskyttede naturområde er en mose ca. 1560 meter øst for ejendommen. Denne vil jf. ovenstående beregninger modtage et mer-nedfald på mindre end ca. 0,04 kg N/ha/år ud af en totalbelastning fra husdyrproduktionen på mindre end 0,3 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen med ammoniak i Kolding Kommune er jf. DMU's nyeste opgørelser fra 2007 på ca. 15 kg N/ha/år. Det vurderes at de beregnede kvælstofnedfald på søer inden for 1000 m af anlægget ikke i sig selv vil kunne ændre søernes tilstand. Ingen af søerne vurderes at være næringsstoffattige eller at indeholde meget næringsstoffølsomme arter. Hverken mer-nedfaldet eller totalnedfaldet af kvælstof på mosen ca. 1560 m øst for anlægget vurderes at kunne ændre mosens tilstand, eller være til skade for denne.

Det er på baggrund af ammoniakfordampningens og -nedfaldets størrelse, anlæggets beliggenhed og afstanden til de beskyttede naturarealer sammenfattende vurderet, at projektet ikke vil være til skade for beskyttede naturområder, sjældne/fredede arter eller strengt beskyttede arter (Bilag IV-arter).

Ingen af udbringningsarealerne er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur, men en del af arealerne grænser op til beskyttede ferske enge, moser og vandhuller. Driften af de tilstødende § 3-arealer ændres ikke i forbindelse med projektet. Der ligger ingen udbringningsarealer med hældning større end 6 grader ned til vandløb eller søer. Der er generelle regler om 2 meter dyrknings- og sprøjtefrie bræmmer omkring vandløb, og kommunen har vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår om bredere bræmmer for at reducere overfladeafstrømningen af næringsstoffer og jorderosion fra projektets arealer. Kolding Kommune vurderer sammenfattende, at projektet ikke vil påvirke vandmiljøet eller beskyttede naturtyper, plante- og dyrearter væsentligt.

VILKÅR

Afsnittet har ikke givet anledning til at stille særlige vilkår.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

I dette kapitel drages samlende konklusioner for BAT (anvendelse af bedste tilgængelige teknik) helhedsindsatsen med beskrivelse af afvejsninger. Princippet om BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT-krav kan altså indebære et krav om mindre forurening end det fastsatte beskyttelsesniveau. Beliggenhed i et særligt følsomt område skærper ikke kravet om BAT. Der vil i det nedenstående kort blive redegjort for inddragelse af BAT vedrørende:

- Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring/behandling af gylle
- Udbringning

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Foder

Foderet blandes hjemme på ejendommen, så der vides nøjagtigt, hvad der indgår i foderblandingen. Der fasefodres, så der avendes flere blandinger for bedre at ramme grisenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. Der indkøbes mineralblandinger, der supplerer foderindhold op til normerne, der er indenfor grænserne nævnt i BREF-dokumentet.

Ansøger har specifikt valgt at nedsætte mængden af råprotein pr. foderenhed ved fodring af slagtesvine (154 g råprotein pr. FE og 2,87 FE pr. kg tilvækst) for at minimere udledning af kvælstof og ammoniak til omgivelserne. Fodring med den lavere mængde råprotein, uden det går ud over grisenes tilvækst, kan netop lade sig gøre grundet kombination af fasefodring, hjemmeblanding og management omkring fodringen. Fordelene er en lavere foderpris, mulighed for skåneblandinger til de mindste grise og reduceret udskillelse af fosfor og kvælstof. Ulemperne er øgede omkostninger i form af foderanlæg og større krav til driftslederen til udskiftning af foder på et bestemt tidspunkt. Der tilsættes fytase til foderet for at opnå en større udnyttelse af fosforet i foderet.

Staldindretning

Med hensyn til BAT og staldsystemer, så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene. I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle,
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en

gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder

Ifølge Dansk Svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal
- Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft

Der er i afsnittene "Husdyrhold og staldindretning" og "Ventilation" argumenteret nærmere for til- og fravalg af staldsystemer og teknologi.

Forbrug af vand og energi

I forbindelse med projektet er der gjort overvejelser over, hvad der kan indføres af energibesparende foranstaltninger. Emnet er beskrevet nærmere i afsnittet "Energi- og vandforbrug". Flere af de anvendte foranstaltninger er at betragte som BAT, og der vurderes ikke at være lettilgængelige eller billige teknologier til rådighed, der kan medføre væsentlige besparelser på vand- og energiforbruget.

Opbevaring/behandling af gylle

Gyllebeholdere tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er genetableret flydelag. Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnlige, hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak. Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Overdækning af gylletanke med fast telt eller låg er fravalgt, da der udelukkende indgår eksisterende tanke, og da anvendelse af denne teknik vil forholdsvis dyr pr. reduceret kg kvælstof. Prisen for at overdække de to tanke vil være ca. 380.000 kr. Den opnåede mindre ammoniakreduktion ved overdækning vil repræsentere ca. 172 kg N/år, hvorfor prisen pr. kg N reduceret virker uforholdsmæssigt dyr.

Udbringningsteknologi

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer sammenfattende, at projektet har implementeret BAT i fornødent omfang, projektets og udvidelsens type og størrelse taget i betragtning. Kommunens nærmere vurdering af til- og fravalg af BAT samt eventuelle specifikke vilkår vedrørende BAT findes i afsnittene: Vedr. management: "Egenkontrol og dokumentation", vedr. fodring: "Fodring, foderopbevaring og støv", vedr. staldindretning: "Husdyrhold og staldindretning", "Ventilation", vedr. forbrug af energi- og vand: "Energi- og vandforbrug" og vedr. udbringningsteknologi i afsnittet "Opbevaring og håndtering af husdyrgødning".

9 ALTERNATIVE PROJEKTER

9.1 ALTERNATIVE PROJEKTER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelsen, der primært er ansøgt på baggrund af en justering til opdaterede vægtintervaller i slagterierhvervet, foregår i de eksisterende bygninger, og der har ikke været andre væsentlige alternativer under overvejelse. Grundet placeringen af det nuværende anlæg og afstanden til naboer vil det være kompliceret og omkostningsfuldt at foretage større udvidelser i nye bygningsanlæg.

Såfremt der ikke kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse og ændring, vil produktionen så vidt muligt fortsætte uændret. Da de nuværende tilladte vægtintervaller for slagtesvin ikke er tidssvarende, vil det dog på længere sigt være nødvendigt at reducere den nuværende produktion. Det vil medføre en ringere udnyttelse af produktionsanlægget og en deraf følgende ringere økonomi for driften.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da der ikke opføres byggeri af nye staldafsnit m.v., vurderer kommunen, at der er redegjort tilstrækkeligt for eventuelle alternative projekter. Det er kommunens vurdering, at den ændrede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen, ikke vil påvirke miljøet og naboer i væsentlig grad, og samtidig vil medføre en mere optimal udnyttelse af produktionsanlægget.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er telefonisk alarm på temperaturovervågningen i staldene.
Regnskab over energi- og foderforbrug styres via driftsregnskab.
Journal for anvendelse af pesticider føres i sprøjtejournal.
Logbog føres for tilstand af flydelag i gyllebeholdere.
Der er gødningsplan, som styrer håndtering af husdyrgødning.
Der foretages årligt indberetninger over dyreholdets størrelse og gødningsforbrug mv. via www.landbrugsindberetning.dk.
Gyllepumpning overvåges.
Der er etableret alarm på ventilations- og foderanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemer op og afgiver fejlmeldinger. Alarmen kontrolleres ugentligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt til, at kommunen kan føre tilsyn med ejendommens drift og overholdelse af miljøgodkendelsen. I Bilag 1 findes en opsummering af miljøgodkendelsens vilkår. Såfremt der viser sig behov for yderligere dokumentation, kan kommunen afkræve dette i forbindelse med tilsyn med ejendommen.

VILKÅR

- ❖ 11.1 På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Den fremviste dokumentation skal, uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg, særskilt og på tydelig vis, kunne dokumentere overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen.
- ❖ 11.2 Der skal der løbende og hvert år føres journal over:
 - Egenkontrol til dokumentation af husdyrproduktion og overholdelse af fleksibilitet hvoraf antal dyr, vægte, fodermængder og indholdsstoffer fremgår.
 - Rengøring af stalde (dato).
 - Oversigt over evt. anvendte rengørings- og desinfektionsmidler med angivelse af metode for anvendelse (tågedesinfektion eller afvask) og forbrugt mængde.
 - Rengøring af ventilationsanlæg (dato).Journalen skal kunne fremvises i forbindelse med tilsynet og på forlangende og opbevares i minimum 5 år.
- ❖ 11.3 Til dokumentation for at produktionen ligger inden for godkendelsens rammer, skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende kunne fremvises:
 - Regnskaber for de solgte dyr / Slagteriefregninger
 - Mark- og gødningsplan
 - Gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning
 - Bilag for anvendte foder mængder

- Indlægssedler fra foderblandinger, der viser indhold af P, råprotein og fytase i foderet
- Kvitteringer for afhentning af affald
- Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr

De fremviste bilag skal uanset evt. driftsmæssig fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere produktionens størrelse samt håndteringen og anvendelsen af husdyrgødning og affald mv. fra nærværende produktionsanlæg.

- ❖ 11.4 Ved driftsforstyrrelser og uheld, som indebærer risiko for forurening af jord, vand eller grundvand, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge og begrænse følgerne af uheld bedst muligt.
- ❖ 11.5 Dokumentation for overførselsaftaler vedr. levering af husdyrgødning til 3. mand m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
- ❖ 11.6 Der skal foreligge servicemanualer for drift af inventar og tekniske installationer, således at de enkelte installationer serviceres og vedligeholdes korrekt.

11 KONKLUSION

Projektet overholder de generelle lovkrav mht. lugt, ammoniakfordampning samt fosforoverskud og nitratudvaskning. Kolding Kommune har vurderet, at der ikke er særlige forhold ved projektet, omgivelserne og udbringningsarealerne, der afkræver behov for at stille skærpede krav til næringsstofoverskuddet i forhold til det generelle niveau i husdyrbrugsloven.

Det vurderes, at der er taget de fornødne hensyn til landskabsinteresser og naboer, og at der er indarbejdet BAT i et fornødent omfang, projektets type og størrelse taget i betragtning. Det er vurderet, at projektet ikke kan være til væsentlig skade for beskyttede naturtyper, Bilag IV-arter eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Det er Kolding Kommunes sammenfattende vurdering, at det ansøgte projekt, under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, kan realiseres uden væsentlige virkninger på miljøet.

Med venlig hilsen

Jakob Leonhard
Landbrugsafdelingen
Kolding Kommune

12 BILAG

Bilag 1: Villkårs katalog

Bilag 2: Udbringningsarealers beliggenhed og relevante udpegninger

Bilag 3: Situationsplan bygninger

Bilag 4: Situationsplan – indretning og tekniske anlæg

Bilag 5: Transportveje

Bilag 6: Afløbsplan og spildevandsforhold

Bilag 7: Arter beskyttet efter EU-habitatdirektivets Bilag IV (strengt beskyttede arter)

Bilag 8: Internationale naturbeskyttelsesområder og deres udpegningsgrundlag

Bilag 9: Bræmmer ved dyrkning og afgræsning

Bilag 10: Beredskabsplan

Bilag 11: Indsigelser og bemærkninger i forbindelse med høring af udkast til miljøgodkendelse